

Βασίλειος Π. Βερτουδάκης

Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

vasvert@phil.uoa.gr

Προσωπική Ιστοσελίδα: <https://uoa.academia.edu/VVertoudakis>

Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Κλασικής Φιλολογίας
ΕΚΠΑ, Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου
157 84 Αθήνα
Τηλ.: +30-210-7277619 (Γραφείο 706)

ΣΠΟΥΔΕΣ

- Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Πτυχίο Φιλολογίας, κλασική κατεύθυνση (1988)
- Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης. Seminar für klassische Philologie, Μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές (1991-1995)
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διδακτορικό δίπλωμα Κλασικής Φιλολογίας (1996)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

- Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., 2022-σήμερα
- Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., 2018-2022
- Λέκτορας, Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., 2013-2018
- Πατριαρχική Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης, 2008-2012
- Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας, Λέκτορας επί συμβάσει, 2002-2003
- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Μέλος του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού, 2000-σήμερα
- Καθηγητής μέσης εκπαίδευσης, Πειραματικό Γυμνάσιο & Λύκειο Ηρακλείου, 1997-2008

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Επιγραμματική ποίηση, έμμετρες επιγραφές
- Ερωτική λογοτεχνία
- Λογοτεχνία της Κλασικής Περιόδου: τραγωδία, ιστοριογραφία, πολιτική φιλοσοφία
- Ιστορία των ιδεών στον νεότερο κόσμο και πρόσληψη της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας
- Ιστορία και θεωρία της Κλασικής Φιλολογίας

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΒΡΑΒΕΙΑ

Κρατικό Βραβείο στην κατηγορία της απόδοσης κειμένου της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στα Νέα Ελληνικά για το βιβλίο: *Αρισταίνετος, Έρωτικά έπιστολαί*, Αθήνα 2018 (2020).

Υποτροφία του D.A.A.D. για μεταδιδακτορική έρευνα στο Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης (2001).
Υποτροφία της Ακαδημίας Αθηνών (Κληροδότημα Αλεξάνδρου Λοβέρδου) για μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία (1991-95).

Υποτροφία του I.K.Y. για τη σειρά εισαγωγής (3ος) στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών (1983).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

I. Βιβλία

Epigrammata Cretica. Λογοτεχνικοί τόποι και μύθοι της Κρήτης στο αρχαίο ελληνικό επίγραμμα, διδακτορική διατριβή, Ηράκλειο: Εκδόσεις Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης, 2000, σσ. 245.

Το όγδοο βιβλίο της Παλατινής Ανθολογίας. Μια μελέτη των επιγραμμάτων του Γρηγορίου του Ναζιανζηνού, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, 2011, σσ. 285.

Αρισταίνετος, *Έρωτικά έπιστολαί*. Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια Βασίλειος Π. Βερτουδάκης, Αθήνα: Gutenberg 2018, σσ. 404.

Friedrich Nietzsche, *Για τη Φιλολογία – Θέσεις και αφορισμοί*, Επιλογή κειμένων, μετάφραση, επιλεγόμενα Βασίλειος Π. Βερτουδάκης, δίγλωσση έκδοση, Αθήνα: Περισπωμένη, 2019, σσ. 119.

Βασίλειος Π. Βερτουδάκης / Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, *Βασιλιάς και φαρμακός. Η τραγωδία Οιδίπους Τύραννος του Σοφοκλή*, Αθήνα: Εκδόσεις Σίλλυβος, 2020, σσ. 900.

Ο Υπερίων στα ερείπια των Αθηνών. Η ιδέα της Ελλάδας και ο Friedrich Hölderlin, Αθήνα: Αθήνα: Περισπωμένη, 2021, σσ. 176.

II. Μελέτες και άρθρα

«Η μορφή του Οδυσσέα στα επιγράμματα της Παλατινής Ανθολογίας», στο: Μ. Παϊζη-Αποστολοπούλου (επιμ.), *Εύχην Όδυσσεϊ, Πρακτικά Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσεια*, Ιθάκη 1995, σσ. 229-238.

«Ρεαλιστικές τάσεις στην αλεξανδρινή ποίηση και το πρόβλημα της αυτονομίας της ποιητικής τέχνης. Συμβολή στη διερεύνηση της αισθητικής του ρεαλισμού στην ελληνιστική περίοδο», στο: Κ. Βουδούρης (επιμ.), *Ελληνική Φιλοσοφία και καλές τέχνες / Greek Philosophy and the Fine Arts* (Πρακτικά 11ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Φιλοσοφίας), Αθήνα 2000, σσ. 22-29.

«Η θέση της Κρήτης στην επιγραμματική ποίηση της ελληνιστικής και αυτοκρατορικής εποχής», *Πεπραγμένα Η' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Τόμος Α1, Ηράκλειο 2000, σσ. 83-89.

«Η πλατωνική αλληγορία του Σπηλαίου, ήτοι μύθος περί παιδείας και απαιδευσίας», *Νέα Παιδεία* 98 (2001), σσ. 110-120.

«*Ιέραξ και Περιστερά*. Θεωρία και επικοινωνιακή πολιτική των Διεθνών Σχέσεων στις θουκυδίδειες δημηγορίες του Κλέωνος και του Διοδότου», στο: Κ. Βουδούρης (επιμ.), *Ρητορική, επικοινωνία, πολιτική και φιλοσοφία* (Πρακτικά 13ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Φιλοσοφίας), Αθήνα 2002, σσ. 40-48.

«Ελληνοκεντρισμός vs Λατινομάθεια. Διαπιστώσεις και προβληματισμοί περί ελληνικών μεταφράσεων της λατινικής γραμματείας», *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.*, τεύχ. Τμήματος Φιλολογίας 10 (2002-2003), σσ. 517-526 [= *Μεταφραστική θεωρία και πράξη στη λατινική γραμματεία* (Πρακτικά Ζ' Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών), Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2003.]

«Οι κοσμοπολιτικές ιδέες της αρχαίας Στοάς και οι σύγχρονες θεωρίες των Διεθνών Σχέσεων», στο: Κ. Βουδούρης (επιμ.), *Πόλις, κοσμόπολις και παγκοσμιοποίηση / Polis and Kosmopolis: Problems of a Global Era* (Πρακτικά 14ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Φιλοσοφίας), Αθήνα 2003, σσ. 44-55.

«Η λογοτεχνική παραγωγή της Κρήτης από τις αρχές έως και την ύστερη αρχαιότητα», στο: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας (έκδ. – επιμ.): *Ηράκλειο. Πορεία στο χρόνο και τον πολιτισμό / Heraklion and its area, a journey through time*, Ηράκλειο 2004, σσ. 103-125.

«Από τον Θουκυδίδη στον Henry Kissinger. Οι σύγχρονες θεωρίες των διεθνών σχέσεων και η αναγωγή τους στην αρχαιοελληνική πολιτική σκέψη», *Εξωτερικά θέματα* 15 (2004), σσ. 13-28. [Αναδημοσίευση με συμπληρώσεις: *Παλίμνηστον* 19/20 (2004-2005), σσ. 49-62].

«Ερευνες στην επιγραμματική ποίηση του Ριανού», *Πεπραγμένα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τόμος Α5, Ηράκλειο 2006, σσ. 255-266.

«*Υπό το αμερικανικό delirium graecum*: Ο επιτάφιος λόγος του Abraham Lincoln στο Gettysburg», *Παλίμνηστον* (Παράρτημα) 21/22 (2006-2007), σσ. 245-261.

Jaeger, Werner (1888-1961): Λήμμα στη *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια*, τ. 4, Αθήνα: Στρατηγικές Εκδόσεις, 2011, σσ. 499-500.

«*Σύριες πριγκίπισσες και ελληνίζοντες θεολόγοι*. Θρησκευτική ανεκτικότητα και πολιτισμική ώσμωση στα χρόνια των Σεβήρων», στο: Μιχαλόπουλος, Α.Ν. / Τσίτσιου-Χελιδόνη, Χ. (επιμ.), *Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη. Κοινωνική και Πνευματική Ζωή*. Πρακτικά του Η' Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών, (Κομοτηνή, 2-5 Μαΐου 2007), Αθήνα 2013, σσ. 118-126.

«*“Philosophia facta est quae philologia fuit”*: Η Κλασική Φιλολογία κατά Φρήντριχ Νίτσε ως Φιλοσοφική Ερμηνευτική», *Νέα Εστία* τόμ. 178, τεύχ. 1869 (2016), σσ. 464-478.

«Αρχαία επιγραμματική ποίηση Κρήτης και Κύπρου: συγκλίσεις και αποκλίσεις», στο: Α. Παναγιώτου / Α. Γεωργιάδου (επιμ.), *Η Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία ανά τους αιώνες*, Πρακτικά Α' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας, Λευκωσία 2017, σσ. 201-211.

«Philosophia facta est quae philologia fuit: La filología clásica según Friedrich Nietzsche como hermenéutica filosófica», *Revista de Filosofía* 146 (2019), σσ. 170-187.

«Between Gynephilia and Pederasty: Erotic Dilemmas and Sexual Preferences in the Greek Anthology», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, 44 (2019 - 2020), σσ. 117-130.

«From Rome to Athens: Political Theory of Classical Antiquity in the Making of the United States of America», στο: Α. Παπαθωμάς / Γρ. Κάρλα / Δ. Σταμάτης (επιμ.), *Ήματα πάντα, Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Ανδρέα Ι. Βοσκό*, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου - Καρδαμίτσα, 2020, σσ. 25-41.

«The Crisis of Science and Classical Philology in the Weimar Republic», στο: Ελ. Γκαστή (επιμ.), *Δόσις ἀμφιλαφής. Τιμητικός Τόμος για την Ομότιμη Καθηγήτρια Κατερίνα Συνοδινού*, Ιωάννινα: Εκδόσεις Carpe Diem, 2020, σσ. 17-34.

«A Hellenistic Philosopher from Cyprus in the *Greek Anthology*: Epigrams on Zeno of Citium», στο: G. Carla / A. Carvouni / A. Gavrielatos / A. Parathomas (eds), *Cyprus in Texts from Graeco-Roman Antiquity*, Leiden / Boston: Brill (υπό δημοσίευση, 18 σελ.).

«Ανθρωπιστικές σπουδές και κλασικά σχολεία. Μια ματαιώση και μια νέα πρόταση για την ελληνική εκπαίδευση», στο: Ανδρέας Γ. Μαρκαντωνάτος / Βασίλειος Λιοτσάκης, *Άγαθός τε και σοφός. Τιμητικός τόμος εις μνήμην του Φάνη Ι. Κακριδή*, Ιωάννινα: Εκδόσεις Carpe Diem, 2022, σσ. 35-47.

III. Συλλογικά πανεπιστημιακά συγγράμματα

Ε. Αλεξίου / Ι. Αναστασίου / Β. Βερτουδάκης / Μ. Γιόση / Δ. Λυπουρλής / Θ. Στεφανόπουλος / Α. Τσακμάκης / Μ. Χριστόπουλος, *Γράμματα Ι: Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλολογία*, τ. Α': *Αρχαϊκή και κλασική περίοδος*, Πάτρα: Εκδ. Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 2001.

Β. Βερτουδάκης / Ε. Ηλιάδου / Β. Λεντάκης / Φ. Μανακίδου / Α. Τσακμάκης / Στ. Τσιτσιρίδης / Β. Φυντίκογλου / Μ. Χριστόπουλος, *Γράμματα Ι: Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλολογία*, τ. Β': *Ελληνιστική και αυτοκρατορική περίοδος*, Πάτρα: Εκδ. Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 2001.

Μ. Χριστόπουλος / Β. Βερτουδάκης / Α. Μπάζου, *Ανθολογία κειμένων από τη γραμματεία των ελληνιστικών και αυτοκρατορικών χρόνων*, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015, σσ. 173.

Θ. Αντωνοπούλου / Β. Βερτουδάκης / Ν. Καναβού / Δ. Καραδήμας / Α. Καρβούνη / Γ. Κάρλα / Α. Κορολή / Β. Λεντάκης / Σ. Ματθαίος / Α. Μπάζου / Α. Παπαθωμάς, *Μεταγενέστερη ελληνική γραμματεία: Αυτοκρατορικοί Χρόνοι – Υστερη Αρχαιότητα – Πρώιμο Βυζάντιο*, Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια, Αθήνα: Εκδόσεις Σίλλυβος, 2019, σσ. 900.

IV. Βιβλιοκρισίες / Βιβλιοκριτικά δοκίμια

A. Martínez Fernández, *Epigramas hellenisticos de Creta*, Madrid 2006, στο: *Myrtia* 24 (2009), σσ. 402-405.

A. Martínez Fernández (ed.), *Estudios de Epigrafía Griega*, Santa Cruz de Tenerife 2009, στο: *Bryn Mawr Classical Review* 2010.07.20 (σσ. 5).

Joann Charoutot, *Ο Εθνικοσοσιαλισμός και η Αρχαιότητα* (μετ. Γ. Καράμπελας), Αθήνα: εκδ. Πόλις, 2012, στο: *The Athens Review of Books* 32 (Σεπτ. 2012), σσ. 9-10.

A. Martínez Fernández, *Επιγραφές Πολυρρηγίας*, Αθήνα 2012, στο: *Epigraphica* 75 (2013), σσ. 513-515.

Friedrich Nietzsche, *Επιστολές. Επιλογή από την αλληλογραφία του* (μετ. Γ. Σωφρονιμίδης), Αθήνα: Παπαζήσης, 2014, στο: *The Athens Review of books* 55 (Οκτ. 2014), σσ. 43-45.

Vincent Azoulay, *Περικλής. Η Αθηναϊκή δημοκρατία υπό τη δοκιμασία του μεγάλου ανδρός* (μετ. Δ. Δημακόπουλος), Αθήνα: Πόλις, 2015, στο: *The Athens Review of books* 70 (Φεβρ. 2016), σσ. 18-20.

Ann Carson, *Έρωσ ο γλυκόπικρος - δοκίμιο για το ερωτικό παράδοξο στην κλασική παράδοση* (μετ.: Α. Μελετλίδου), Αθήνα: Δώμα, 2019, στο: *The Athens Review of books* 112 (Δεκ. 2019), σσ. 31-34.

«Νηφάλιες εντυπώσεις από ένα βίαιο θέμα: η διδακτορική διατριβή του Δημήτρη Αρμάου: Η προσφορά της ξεριζωμένης καρδιάς, Αθήνα: Gutenberg, 2011», *Νέο Πλανόδιον*, 28.12.2020